

СТАНОВИЩЕ

от проф. Добри Лазаров Иванов, дб,
Катедра „Биология“, Факултет Фармация
Медицински университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна,
член на Научно жури, определено със Заповед № Р-109-375 от 26.09.2022 г. на
Ректора на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна

Относно: конкурс за присъждане на академична длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Биохимия“, за нуждите на Катедра „Биохимия, молекулна медицина и нутригеномика“ към Факултет Фармация при Медицински Университет – Варна, във връзка с конкурс, обявен в Държавен вестник бр. 59/26.07.2022 г.

1. Кратки сведения за конкурса

На основание решение на Факултетния съвет на Факултета по фармация (Протокол № 41/19.09.2022 г.) и заповед на Ректора на Медицински университет – Варна (№ Р-109-359 от 21.09.2022 г.), съм избран за член на Научното жури, а с протокол № 1/05.10.2022 г. съм определен да изготвя становище във връзка с процедура за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ за нуждите на катедра „Биохимия, молекулна медицина и нутригеномика“ в МУ Варна, в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки и научна специалност „Биохимия“

Единствен кандидат в конкурса е доц. Йоана Димитрова Киселова-Кънева, дб. Документите за конкурса са изготвени коректно и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ и Правилника за неговото приложение.

2. Кратки биографични данни

Доц. Йоана Димитрова Киселова-Кънева, дб завършва през 1999 г. Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ и придобива ОКС „Магистър“ по специалност „Биология“ със специализация „Генетика и клетъчна биология“. От 2000 г. до 2004 г. вкл. заема длъжността научен сътрудник III степен в Института по генетика „Акад. Дончо Костов“ към Българската академия на науките, гр. София. От 2006 г. постъпва в Медицински университет „Проф. Д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна като асистент по

специалност „Биохимия“. От 2009 г. е старши асистент, а от 2011 г. – главен асистент. Придобива медицинска специалност “Биохимия” през 2009 г. През 2013 г. се хабилитира като „Доцент“ и от 2016 г. до момента е ръководител Катедрата по биохимия, молекулярна медицина и нутригеномика.

3. Учебно-преподавателска дейност

Доц. Киселова има преподавателски стаж над 19 г. Води обучение по биохимия и молекулярна биология на български и английски език. Средната годишна аудиторна натовареност на доц. Киселова възлиза на 155 часа, което надхвърля значително изискуемите 126 часа за длъжността ръководител катедра. Съавтор е на 4 издадени от колектив от катедрата сборници с въпроси и задачи за студенти по медицина, дентална медицина и фармация.

4. Представена научна продукция и наукометрични данни

Доц. Киселова участва в конкурса с 27 научни труда, доказващи изпълнение на минималните изисквания за заемане на академична длъжност „професор“:

A1: Дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“ – 50 т.

V4: Научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 6 броя - **101** т. при необходими 100 т.

G7: 18 броя - **287** т. и **G8:** 2 публикувани глави от книга – **30** т. Общо кандидатката има **317** т. при задължителен минимум от **200** т. по показател **G**.

Публикациите на доц. Киселова са в научната област на обявения конкурс. Тя има над 60 участия в научни форуми.

Общият брой цитирания по показател **D11** е 86, които носят **172** т. и значително надхвърлят минималните изисквания. Общият реален импакт фактор в **14** от публикациите и възлиза на (**IF**) **45.838**. Работи като изследовател и експерт по 7 национални (**70** т. по **E14**) и един международен (**20** т. по **E15**) научни проекта, а също така е ръководител на други два проекта (общо **40** т. по показател **E16**) или общо **267, 83** т., при минимум от **100** т.

5. Оценка на научната дейност и научните приноси

Значителна част от научните приноси на трудовете на Йоана Киселова-Кънева са във връзка с установяване на биологична активност, състав, метаболизъм и безопасност на природни суровини, хранителни добавки и синтетични молекули. Особено обширно е

изследвано лечебното растение бязак (*Sambucus ebulus* L.) и по-конкретно – неговите зрели плодове, чиято употреба в нашата страна е много популярна с цел имунопрофилактика. Наличната информация в специализираната литература относно техния химичен състав и конкретни биологични ефекти, особено по отношение на имунитета, са недостатъчни за да осигурят безопасната им и компетентна употреба. В тази връзка, публикациите на кандидатката допринасят за изясняване на съдържанието на нутриснти и биологично-активни съединения в тези плодове. За първи път се докладва съдържанието на редица полифеноли, включително антоцианини и ресвератрол, есенциални аминокиселини, органични киселини, захари и др. Проведените изследвания с клетъчни култури допринасят за изясняване на някои механизми, посредством които лечебното растение проявява имуномодулиращи свойства. Всички тези проучвания разкриват потенциала на тази суровина за производство на функционални храни, хранителни добавки, а също така и за извличане и пречистване на определени активни компоненти В4.1, В4.2, В4.3, В4.4, В4.5, В4.6.

Изследванията на състава, физико-химичните характеристики и метаболитните ефекти на сярна-съдържащи минерални води от Варненския басейн са от значение за по-голямата осведоменост относно терапевтичния потенциал на това природно богатство Г7.1. Анализите на цитотоксичност и видов състав на цианобактерии във водни проби, събрани по време на цъфтеж от множество водоеми, имат принос в изясняване на значението на токсичните видове като потенциален рисков фактор за здравето на хора и животни Г7.2, Г7.3, Г8.1. Направени са и редица изследвания във връзка с разработване на нови терапевтични средства Г7.4.

Друга основна посока, в която са научните трудове на Йоана Киселова-Кънева, са изследване на молекулни маркери в търсене на нови диагностични и прогностични подходи Г7.11, Г7.12, Г7.13. Тези изследвания са от значение за задълбочаване и разширяване на познанията за значимостта на някои молекулни показатели в плазма, урина и слюнка като диагностични и прогностични маркери при сърдечно-съдови заболявания, пиелонефрит и гингивит при деца, за оценка на ефективност на лекарствен терапия при затлъстяване и др. Проучени и са и някои аспекти на метаболитната адаптация при хора с наднормено тегло Г7.15, Г7.16 Г7.14.

Наред с трудовете с подчертан фундаментален и научно-приложен характер, работата на кандидатката е свързана и с разработване и подобряване на методи за анализ и пробоподготовка, във връзка с изследователската работа в Катедрата по биохимия, молекулна медицина и нутригеномика Г7.18 В4.3.

6. Заключение

На основание на представените по конкурса материали от Доц. Киселова, убедено считам, че същата напълно отговаря на общонационалните критерии за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР”, определени от на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение и на ПРАС в МУ-Варна. Доц. Киселова е много добре подготвен специалист и преподавател по биохимия и убедено препоръчам на уважаемото жури да присъди на доц. Йоана Димитрова Киселова-Кънева, дб академичното звание „ПРОФЕСОР” в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки и научна специалност „Биохимия“, за нуждите на Катедра „Биохимия, молекулна медицина и нутригеномика“, Факултет „Фармация“ при Медицински университет, гр. Варна.

гр. Варна,
05.12.2022 г.

Член на НЖ:

(проф. Добри Лазаров Иванов, дб)